

Event Brede basiszorg en verhoogde zorg 2025

28 november 2025

Leer
punt

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Project Spelkracht Verbinden en verrijken doe je niet zomaar!

UCLL Expertisecentrum
Education & Development

RESEARCH &
EXPERTISE

1

Agenda

Waarom nu investeren
in spelbegeleiding?

Spelkracht?
Spelcoaches?

Spel als venster op
leren: kijk dieper, kijk
opnieuw, kijk samen

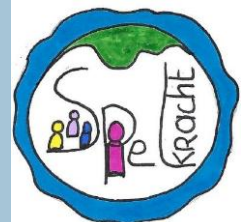
+

Spelbegeleiding als
(meer wetend)
spelmaatje

En verder?

FEMKE VAN HOEF, HILDE STROOBANTS EN ILSE AERDEN

RESEARCH &
EXPERTISE

2

Waarom nu investeren
in spelbegeleiding?

Spelkracht?
Spelcoaches?

Spel als venster op
leren: kijk dieper, kijk
opnieuw, kijk samen

+

Spelbegeleiding als
(meer wetend)
spelmaatje

En verder?

Waarom zou ik **nu** als school investeren in spelbegeleiding?

3

Waarom nu investeren
in spelbegeleiding?

Spelkracht?
Spelcoaches?

Spel als venster op
leren: kijk dieper, kijk
opnieuw, kijk samen

+

Spelbegeleiding als
(meer wetend)
spelmaatje

En verder?

Waarom Spelkracht? Waarom spelcoaches?

4

DOELSTELLING

Evidence informed: de rol van de leerkracht !

- > Versterken van spelend leren bij kleuters
- > Versterken van kwalitatieve spelbegeleiding

Slide 5

5

OPZET PROJECT

School-overstijgend traject

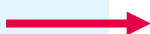
= *lerend netwerk*

- 6 samenkomsten
- Alle spelcoaches

School-specifiek traject

= *praktijkonderzoek*

- Prof. momenten hele team
- 1-op-1 video-coaching

Slide 6

6

SCHOOL X

- Beginsituatie:
 - Zorgen om kwaliteit van spel
 - Grote verschillen in de klassen en in het team

➤ *Hoe meer dialoog en rijkere spelscenario's?*
- Spelcoach:
 - Startvideo's: **samen dieper kijken naar spel**
 - *Beter observeren: meer nuance, positiever en rijker beeld van spel en spelnoten*
 - *Bewustwording en reflectie: waarde van spontaan spel en belang van meespelen*

Slide 7

7

Waarom nu investeren in spelbegeleiding?

Spelkracht?
Spelcoaches?

Spel als venster op
leren: kijk dieper, kijk
opnieuw, kijk samen

+

Spelbegeleiding als
(meer wetend)
spelmaatje

En verder?

Spel en spelbegeleiding

1. Spel als venster op leren:
kijk dieper, kijk opnieuw, kijk samen
2. Spelbegeleiding als (meer wetend)
spelmaatje

Slide 8

8

KIJK DIEPER, KIK OPNIEUW, KIK SAMEN

- Wat doen ze? Welke werkwoorden zou je formuleren?
- Waarop zijn ze betrokken?

Slide 9

9

PROPELS: OP WEG NAAR MATUUR ROLLENSPEL

Waarop zijn de kinderen betrokken?
Wat 'doen' ze?

Gericht op materialen

Gericht op handelen

Gericht op rolneming

Gericht op scripts

Gericht op planning

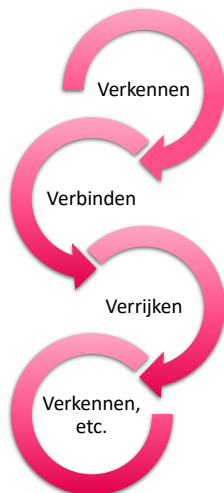
- Materiaal
- Handelingen
- Taal
- Plan

Op basis van: Leong, D.J. & Bodrova, E. (2012). 'Assessing and scaffolding Make-Believe Play'

Slide 10

10

DE 3 V'S VAN SPELBEGELEIDING (DE HAAN, 2012)

VERKENNEN:

- Rustig aanwezig
- Kijken, luisteren
- Leef je in

VERBINDEN:

- Meestappen in het spel van het kind
- Kinderen met elkaar verbinden

VERRIJKEN:

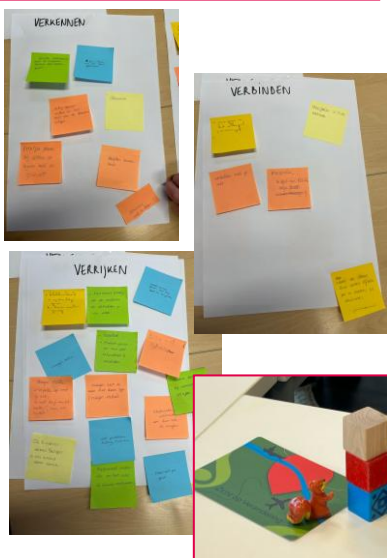
- Verdiepen of complexer maken ifv ontwikkelingskansen

Timing !!

Slide 11

11

SCHOOL X

➤ *Hoe meer dialoog en rijkere spelscenario's?*

- Video's: samen dieper kijken naar spel
- Organisatorische uitdagingen
- Veiligheid in team & Collective Teacher Efficacy!
- Koppeling video-bespreking in zorg
Aanknopingspunten en opvolging effecten!

➤ **Bewuster meespelen**

- Verrijken beter laten aansluiten
- Echt verbinden werkt!

Slide 12

12

GROEIEN OP VERSCHILLENDE LEVELS

1^e :

Spelbegeleiding
in klasroutines

2^e :

Oefenen in
vaardigheden

3^e :

Doelgericht
inzetten

Slide 13

13

WAAROM VERKENNEN EN VERBINDEN VOOR VERRIJKEN?

- Mentaliseren als prof. basishouding voor impulsen op maat
- Breder beeld van het kind (met zorg) en hoge verwachtingen
 - Versterken van self-efficacy van leerkrachten
- Verbinden als echt contact maken met kleuters:
 - Effect op leerkracht-leerlingrelatie
 - Kansen versterken peer-to-peer interacties
- Meespelen als spelmaatje = scaffolding
 - Ondersteunen autonomie en tegelijk structuur bieden
 - Belang van 'timing' van impulsen (feedback)

Slide 14

14

BALANS KINDGESTUURD & LEERKRACHTGESTUURD

VERRIJKEN

*Als meer wetend
SPELMAATJE*

*Als
LEERKRACHT*

In het spel

Kind-
gestuurd

Uit het spel

Leerkracht-
gestuurd

*Het doel van spel is spelen
Het effect van spel is leren !*

Slide 15

15

Waarom nu investeren
in spelbegeleiding?

Spelkracht?
Spelcoaches?

Spel als venster op
leren: kijk dieper, kijk
opnieuw, kijk samen

+

Spelbegeleiding als
(meer wetend)
spelmaatje

En verder?

En verder?

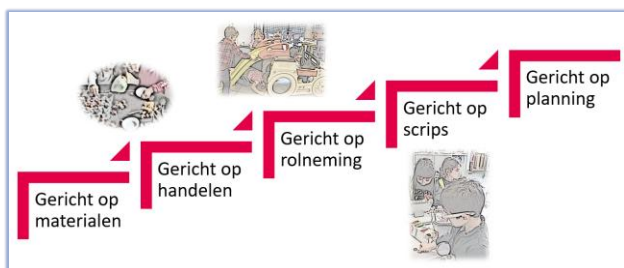

16

TWEE LEERCLIPS

1. Spel als venster op leren

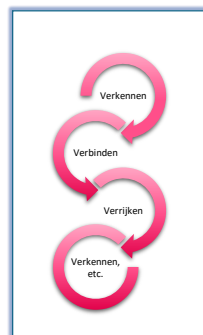
Kijk opnieuw, kijk dieper, kijk samen!

Prikkelen om ook eigen beelden op te nemen & samen te kijken

2. Spelbegeleiding

als meer wetend spelmaatje

Prikkelen om met de 3 V's te experimenteren

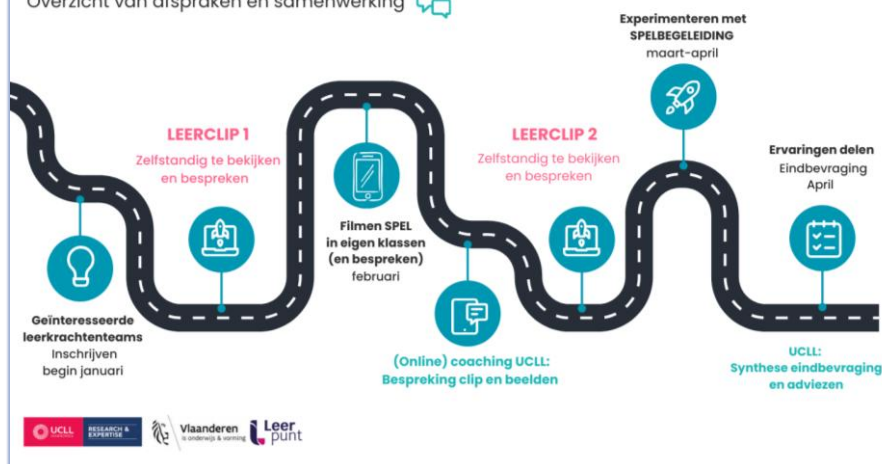
Slide 17

17

INTERESSE OM ER DIT JAAR NOG IETS MEE TE DOEN?

Try-out: aan de slag met leerclips Spelkracht

Overzicht van afspraken en samenwerking

MAIL ONS

lise.aerden@ucll.be
femke.vanhoef@ucll.be

Slide 18

18

ENKELE BRONNEN

- **Belang van kwalitatieve interacties met jonge kinderen**
 - EEF-tool 'Improving early education through high-quality interactions')
 - Emotionele, organisatorisch en instructionele steun EF : oa. Baeyens (2023)
 - Rijke interacties ifv taal: oa. Toolkit Leerpunt; Frijns & Van den Branden (2021); Taelman, et al. (2024); Siraj-Blatchford, et al. (2009); Van der Veen, et al. (2016)
 - Interactie met peers: Bukowski et al. (2019), Van der Wilt et al. (2019); Siraj-Blatchford (2009); Reumano et al. (2017); Hiddink, (2020).
- **Praktijkonderzoeken UCLL over spel en spelbegeleiding**
 - Samen-Spel: Vancraeyveldt & Huyse (2019)
 - Stuur-je-spel: Aerden, Van Camp & Vancraeyveldt (2018)
 - Loose parts play: Stroobants & Slaets (2018)
 - Belonging in de kleuterklas: Vancraeyveldt, Aerden & Slaets (2024)
- **Videocoaching (bij jonge kinderen)**
 - Bracke et al. (2018)
 - EEF-leidraad video-coaching (2020)

